

DCE forudsætningsnotat vedrørende udvikling i landbrugsarealet 2025-2050

- der anvendes som grundlag for DREAM's Landbrugsfremskrivning

---

Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 19. marts 2026 | 18

AARHUS
UNIVERSITET

DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

Datablad

Fagligt notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

Kategori: Rådgivningsnotat

Titel: DCE forudsætningsnotat vedrørende udvikling i landbrugsarealet 2025-2050 - der anvendes som grundlag for DREAM's Landbrugsfremskrivning

Forfatter(e): Trine Anemone Andersen og Mette Hjorth Mikkelsen
Institution(er): Institut for Miljøvidenskab

Faglig kommentering: Ole-Kenneth Nielsen
Kvalitetssikring, DCE: Vibeke Vestergaard Nielsen
Sproglig kvalitetssikring: Vibeke Vestergaard Nielsen

Rekvirent: Klima, Energi- og Forsyningsministeriet

Bedes citeret: Andersen, T.A. & Mikkelsen, M.H. 2026. DCE forudsætningsnotat vedrørende udvikling i landbrugsarealet 2025-2050 – - der anvendes som grundlag for DREAM's Landbrugsfremskrivning. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 2026. [Fagligt notat nr. 2026118](#)

Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse

Foto forside: Trine Anemone Andersen

Sideantal: 8

Indhold

DCE Forudsætningsnotat	4
Notat vedrørende udvikling i landbrugsarealet 2025-2050 – der anvendes som grundlag for DREAM's Landbrugsfremskrivning	4
Arealklasser i arealmatricen, der påvirker det samlede landbrugsareal i 2030	4
CAP- og øvrige tilskudsordninger, der samlet reducerer omdriftsarealet	5
Bilag 1 - Antagede forudsætninger til DREAM's Landbrugsfremskrivning med GRØN REFORM - anvendt til KF26	8

DCE Forudsætningsnotat

Notat vedrørende udvikling i landbrugsarealet 2025-2050 – der anvendes som grundlag for DREAM's Landbrugsfremskrivning

DCE – det Nationale Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet har ansvaret for centrale inputs vedr. fremskrivningen af landbrugsarealet, som ligger til grund for DREAM's (Danish Research Institute for Economic Analysis and Modelling) arbejde med Landbrugsfremskrivningen for arealer og husdyr 2025-2050. DREAM udarbejder landbrugsfremskrivningen med GreenREFORM modellen. Tidligere har Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO) på Københavns Universitet varetaget Landbrugsfremskrivningen, med udgangspunkt i AGMEMOD modellen. Landbrugsfremskrivningen for arealer og husdyr anvendes af DCE til videre beregning af Klimafremskrivningen. I dette notat redegøres for årets arealfremskrivning fra DCE, som er baseret på den historiske udvikling i arealanvendelsen samt forventede arealændringer som følge af ordninger under CAP'en og øvrige tilskudsordninger til landbruget. Arealfremskrivningen som er påvirket af de politiske ordninger, som ønskes afspejlet i Landbrugs- og Klimafremskrivningen, jf. Aftale om Implementering af et Grønt Danmark baseres på forudsætningsdata fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) og Naturstyrelsen (NST). Forudsætningsdata blev modtaget fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (KEFM) d. 2. oktober 2025.

Landbrugsfremskrivningen følger samme opgørelsesmetode som i den nationale emissionsopgørelse, hvor seneste historiske år er 2024 og det første fremskrevne år er 2025.

Notatet inkluderer Bilag 1, der viser den forventede reduktion af landbrugsarealet 2025-2050 som følge af arealudtagning til skov, vådområder og infrastruktur (by og veje) samt ændringer i omdriftsareal og areal med vedvarende græs/brak som følge af de ordninger der fremmer ekstensivering.

Arealklasser i arealmatricen, der påvirker det samlede landbrugsareal i 2030

Landbrugsarealet forventes fremadrettet at blive reduceret som følge af øget areal-udtagning til by og anden infrastruktur, men også udtagning til vådområder og skov.

By og infrastruktur

Baseret på arealmatricen (udarbejdet af Gregor Levin på Institut for Miljøvidenskab, AU) fremskrives arealet af by og infrastruktur baseret på den historiske udvikling de seneste 10 år fra 2015 til 2024, som giver en årlig udvidelse på 2.396 ha. Analysen viser, at 70 % af udvidelsen af by og infrastruktur finder sted på landbrugsjord, mens de resterende 30 % sker på øvrige arealer, hvorfor 1.677 ha/år vil gå fra landbrugsareal til by årligt fra og med 2025.

I fremskrivningen er således antaget en samlet udtagning af landbrugsjord på 10.062 ha fra og med 2025 til 2030 og 43.603 ha i alt frem til 2050.

Tabel 1 Udtagningen af landbrugsareal til by og infrastruktur.

Akkumuleret 2025-2030, ha	Akkumuleret 2025-2050, ha
10.062	43.603

Udtagning til vådområder

Forudsætningsdata for udtagning af arealer til vådområder er leveret af SGAV den 2. oktober 2025. Fremskrivningen af udtagning til vådområder er påvirket af antagelsen om, hvor mange år der går fra ordningerne finansieres, til det forventes at have en effekt. Denne antagelse er fastholdt fra KF25 i KF26, så udtagning sker 5 år efter finansiering (N+5). Udtagningen sker under en række forskellige tilskudsordninger, og SGAV forventer, at 70-80 % af projektarealet ligger inden for landbrugsarealet afhængig af den enkelte ordning.

I alt udtages 66.625 ha til etablering af vådområder i perioden fra og med 2025 til 2030 og frem til 2033 udtages yderligere areal så samlet udtagning fra og med 2025 bliver i alt 119.171 ha. Der er ikke indregnet yderligere udtagning i perioden fra 2034 og fremefter.

Tabel 2 Udtagningen af landbrugsareal til vådområder.

Akkumuleret 2025-2030, ha	Akkumuleret 2025-2033, ha
66.625	119.171

Skov

Forudsætninger for udtagning af arealer til skov er leveret af SGAV den 2. oktober 2025. Skovrejsning bidrager ligeledes til en reduktion af landbrugsarealet. Baseret på oplysninger fra KEFM og Ministeriet for Grøn Trepert (MGTP) er det antaget i beregningen for skovrejsning, at 100 % af skovrejsningen sker på landbrugsjord, da tilskudsordningen ikke tillader skovrejsning udenfor landbrugsarealet. Dette er en præcisering og opjustering af forudsætningerne fra sidste års fremskrivning, hvor det blev antaget at 90 % af skovrejsningen skete indenfor landbrugsarealet.

I alt udtages 59.367 ha fra og med 2025 frem til 2030 af det samlede landbrugsareal og frem til 2047 udtages i alt 272.820 ha. Der er på baggrund af forudsætningerne fra SGAV ikke antaget yderligere skovrejsning i perioden 2048-2050.

Tabel 3 Udtagningen af landbrugsareal til skovrejsning.

Akkumuleret 2025-2030, ha	Akkumuleret 2025-2047, ha
59.367	272.820

CAP- og øvrige tilskudsordninger, der samlet reducerer omdriftsarealet

På baggrund af SGAV's forudsætningsbeskrivelser af tilskudsordningerne vurderes tre ordninger at føre til arealændringer, der påvirker fremskrivningen af landbrugets emissioner, herunder reduktioner i omdriftsarealet og forøgelse af arealet med vedvarende græs og brak.

CAP Midlertidig ekstensivering og GLM 10¹ (tidligere Bioordning for biodiversitet og bæredygtighed + konditionalitetskrav)

I de beskrevne forudsætninger fra SGAV fremgår det, at Bioordning for biodiversitet og bæredygtighed (B&B) videreføres som ordningen Midlertidig ekstensivering (ME). Effekten af ordningen opgøres samlet med det nationale GLM 10 krav under grundbetalingen. Disse tiltag sigter mod etablering af såkaldt uproduktive elementer og omfatter arealer med forskellige braktyper (slånings-, bestøver-, blomsterbrak og markbræmmer) samt småbiotoper. Som noget nyt er ordningen Midlertidig ekstensivering udgjort af et basistilskud til uproduktive elementer og et tillæg ved uproduktive elementer på kulstofrige lavbundslande og arealer med vådområdepotentiale. Ordningen gælder frem til 2030, men KEFM antager, at effekten af CAP-finansierede ordninger kan fremskrives til 2050. For arealerne under GLM-kravet er det SGAV's bedste skøn at fastholde udbredelsen.

Da 2024 er seneste historiske år i emissionsopgørelsen, vil effekten i fremskrivningen blive indregnet som ændringen i areal fra 2024 til årene fremadrettet. SGAV har angivet estimater for, hvilke arealer ordningerne vil påvirke, hvilket svarer til 10.272 ha i 2025. Fra 2025 til 2026 og fremefter sker et skifte i forventningen til fordelingen mellem de forskellige typer af brak, hvilket betyder, at tallet for årene 2026-2050 falder til 1.257 ha årligt ift. 2024.

For alle arealer med slåningsbrak, bestøverbrak og markbræmmer antages dette at resultere i en stigning i brakarealet på bekostning af omdriftsarealet. Blomsterbrak under midlertidig ekstensivering antages af SGAV at blive etableret med 50 % på hhv. omdriftsarealer og eksisterende arealer med vedvarende græs, og derfor er det alene de 50 % som reducerer omdriftsarealer, der indgår i fremskrivningen. De øvrige 50 % giver en stigning i brak på bekostning af vedvarende græs, men gør ikke emissionsmæssigt en forskel i landbrugssektoren og derfor er denne del ikke inkluderet. En del af de etablerede småbiotoper forventes ikke at medføre en ændring i arealanvendelsen, idet det er tilladt at registrere småbiotoper på allerede ekstensive arealer. SGAV har antaget fordelingen af de forskellige areal typer for årene 2025-2030 og angiver, at småbiotoper udgør 1 % i 2024 stigende til 9 % i 2030 af det samlede B&B areal. SGAV anslår på baggrund af analyse fra DCA, at 57 % af småbiotoperne etableres på omdriftsarealer, men de er af begrænset betydning for fremskrivningen. Arealet med småbiotoper forventes at falde fremadrettet med relativt få hektar. I årets analyse er småbiotoper derfor registreret som brak, hvilket er en ændring fra sidste års fremskrivning - KF25, hvor småbiotoper fra GLM/ME blev registreret som vedvarende græs.

Tabel 4 Arealovergange baseret på CAP. Midlertidig ekstensivering (fra 2026)/Bioordning for biodiversitet og bæredygtighed (2023-2025) + GLM 8/GLM 10/konditionalitetskrav i årene 2025-2050 angivet i årlig ændring i ha ift. 2024.

CAP Midlertidig ekstensivering og GLM	2025	2026	2027	2028	2029	Årligt 2030-2050
Ændring fra omdriftsareal til brak, i antal ha ift. 2024	10.272	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257
Heraf GLM	750	442	442	442	442	442
Heraf Midlertidig ekstensivering (ME)	9.521	815	815	815	815	815

¹ Kravene til 'god landbrugs- og miljømæssig stand' (GLM) er en række særlige krav koblet til landbrugets tilskud.

Permanent ekstensivering

Ordningen med permanent ekstensivering er et tiltag, hvor arealer tinglyses mhp. senere inkludering i vådområdeprojekter. Ordningen omfatter et forbud mod omlægning, gødskning, sprøjtning og jordbearbejdning mm., men giver tilladelse til at tage slæt eller at arealerne kan afgræsses. Der er afsat midler hvert år fra 2025 til 2030 til samlet at omfatte 47.125 ha. SGAV oplyser, at det forventes, at ordningen kommer til at omfatte 2/3 omdriftsarealer og 1/3 vedvarende græsarealer. I fremskrivningen antages derfor, at 1/3 af ekstensiveringen sker på eksisterende arealer med vedvarende græs og dermed ikke fører til en ændring for fremskrivningen. Derfor indregnes alene 2/3 af arealet, som ændres fra omdriftsareal til vedvarende græs.

Tabel 6 Ændringer i areal med vedvarende græs som følge af ordningen Permanent ekstensivering, i årene 2025-2050 angivet som antal ha årligt ift. 2024

Permanent ekstensivering	2025	2026	2027	2028	2029	Årligt 2030-2050
Omdriftsareal omlagt til vedvarende græs, antal ha ift. 2024	7.333	13.691	18.917	23.083	27.250	31.417

Opsummering af samlede ændringer i landbrugsarealet

I notatet er angivet forudsætningerne for ændringer i det totale landbrugsareal, samt ændringen i arealet med vedvarende græs og brak som konsekvens af ekstensiveringsordningerne. Vurdering af ændringer i omdriftsarealet med grovfoder og græs vil blive estimeret af DREAM ved anvendelse af GreenREFORM-modellen. Det resterende omdriftsareal vil blive fordelt af AU-DCE.

I fremskrivningen er antaget en reduktion i landbrugsarealet frem til 2050 på 435.594 ha ift. 2024. Dette er en anelse mere end sidste års fremskrivning - KF25, hvor der ift. seneste historiske år 2023 blev antaget en reduktion på 415.721 ha frem til 2050. Forskellen skyldes primært forventningen om et højere areal med skovrejsning, som følge af den opdaterede forudsætning om, at 100 % af skovrejsningen sker indenfor landbrugsarealet. I forhold til ændringer i omdriftsarealet er antagelsen om øget brakareal lavere end sidste års fremskrivning, primært grundet en lavere stigning i arealer under ordningen midlertidig ekstensivering, skifte i braktyperne og udløb af ordningen ekstensivering med slæt. Til gengæld ses at et større areal omlægges fra omdriftsareal til vedvarende græs under ordningen med permanent ekstensivering, svarende til 31.417 ha frem til 2050 ift. 2024.

Tabel 8 Ændringer i arealfremskrivningen, fra og med 2025 – 2050.

	Antal hektar, 2050
Reduktion i det totale landbrugsareal pga. skov, vådområder og byudvikling, akkumuleret	435.594
Ændring fra omdriftsareal til vedvarende græs, ift. 2024	31.417
Ændring fra omdriftsareal til brak, ift. 2024	1.257

Bilag 1 - Antagede forudsætninger til DREAM's Landbrugsfremskrivning med GRØN REFORM - anvendt til KF26

Arealtab fra landbrugsareal	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Arealtab til andre arealklasser	3.731	16.316	21.816	28.604	25.967	39.619	38.310	38.756	19.568	15.177	15.177	15.177	15.177
- Heraf til Vådområder	183	6.225	8.997	13.466	12.600	25.153	24.076	24.079	4.391	0	0	0	0
- Heraf til Skov	1.871	8.414	11.143	13.461	11.690	12.789	12.557	13.000	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500
- Heraf til By	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677
Akkumuleret arealtab fra landbrugsarealet	3.731	20.048	41.864	70.468	96.435	136.054	174.364	213.120	232.688	247.865	263.042	278.219	293.396

Arealtab fra landbrugsareal	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
Arealtab til andre arealklasser	15.177	15.177	15.177	15.177	15.177	15.177	15.177	14.652	10.284	5.991	1.677	1.677	1.677
- Heraf til Vådområder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Heraf til Skov	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	12.975	8.607	4.314	0	0	0
- Heraf til By	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677	1.677
Akkumuleret arealtab fra landbrugsarealet	308.573	323.750	338.927	354.104	369.281	384.458	399.635	414.287	424.571	430.562	432.239	433.916	435.593

Ændringer i areal med vedvarende græs og brak, ha ift. 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Total reduktion af omdriftsareal ift. 2024	17.605	14.948	20.174	24.341	28.507	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674
CAP Bioordning for biodiversitet og bæredygtighed (2023-2025)/midlertidig ekstensivering (fra 2026) + konditionalitetskrav													
- omlægning fra omdrift til brak ift. 2024	10.272	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257
Permanent ekstensivering													
- omlægning fra omdrift til vedvarende græs ift. 2024	7.333	13.691	18.917	23.083	27.250	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417

Ændringer i areal med vedvarende græs og brak, ha ift. 2024	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
Total reduktion af omdriftsareal ift. 2024	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674	32.674
CAP Bioordning for biodiversitet og bæredygtighed (2023-2025)/midlertidig ekstensivering (fra 2026) + konditionalitetskrav													
- omlægning fra omdrift til brak ift. 2024	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257	1.257
Permanent ekstensivering													
- omlægning fra omdrift til vedvarende græs ift. 2024	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417	31.417